

Sygn. akt IV U 427/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2022 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Dorota Załęska

Protokolant: st. sekr. sąd. Beata Krysiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 listopada 2022 roku w Sieradzu

odwołania P. B.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w Ł.

z dnia 30.06.2022 r. Nr (...)

w sprawie P. B.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w Ł.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym rolników

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 427/22

UZASADNIENIE

Decyzją z 30.06.2022r., wydaną z upoważnienia Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1 oraz 3a, art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 16 ust. 1 pkt 1, art. 3 ustawy z 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t. j. Dz. U. z 2022r. poz. 933) oraz art. 11 ust. 1 i ust. 13 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady WE Nr 883/2004 z 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE L nr 166, str. 1 z dnia 30 kwietnia 2004r.), stwierdzono ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego dla P. B. w okresach: 24.01.2011 - 30.06.2011, 1.09.2011 - 30.11.2011, 16.01.2012 - 30.04.2012, 1.09.2013 - 31.12.2013, 1.09.2014 - 30.11.2014, 1.09.2015 - 31.03.2016, 10.02.2020 - 15.03.2020.

Nie podzielając powyższej decyzji w/w złożył odwołanie, zarzucając naruszenie art. 13 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady WE Nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, poprzez błędną jego wykładnię i uznanie, iż wykonywał stale (normalnie) pracę najemną w innym Państwie Członkowskim i tym samym podlega ustawodawstwu Niemiec, przez co ustało ubezpieczenie społeczne rolników. Wskazywał, że jego praca miała charakter wyłącznie dorywczy i marginalny. Odwołanie poparł pełnomocnik wnioskodawcy w osobie siostry – K. A., która wnosiła o włączenie w poczet materiału dowodowego zeznań świadków złożonych na piśmie do odwołania.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

P. B., ur. (...)

P. B. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy z tytułu prowadzenia działalności rolniczej w okresach: 20.04.1998 - 30.06.2004, 1.07.2004 - 5.09.2004, 26.10.2004 - 31.12.2004, 1.01.2005 - 30.06.2005, 1.07.2005 - 3.09.2005, 24.10.2005 - 31.12.2005, 1.01.2006 - 30.06.2006, 1.07.2006 - 3.09.2006, 5.11.2006 - 31.12.2006, 1.01.2007 - 30.06.2007, 1.07.2007 - 2.09.2007, 16.11.2007 - 31.12.2007, 1.01.2008 - 30.06.2008, 1.07.2008 - 31.08.2008, 1.09.2008 - 7.09.2008, 16.11.2008 - 31.12.2008, 1.01.2009 - 7.06.2022 (bezsporne).

Decyzją z 7.06.2022r. wydaną z upoważnienia Prezesa KRUS, przyznano P. B. prawo do emerytury rolniczej od 5.06.2022r. (**decyzja k. 314/akta KRUS**).

W dniu 27.06.2022r. KRUS otrzymał poświadczenie okresów ubezpieczenia/zamieszkania osoby ubezpieczonej uzyskane z Europejskiego Systemu Informacji Online Niemieckiego Ubezpieczenia, wskazujące, że P. B. był ubezpieczony i mieszkał na terenie Niemiec w okresach: 24.01.2011 - 30.06.2011, 1.09.2011 - 30.11.2011, 16.01.2012 - 30.04.2012, 1.09.2013 - 31.12.2013, 1.09.2014 - 30.11.2014, 1.09.2015 - 31.12.2015, 1.01.2016 - 31.03.2016, 10.02.2020 - 15.03.2020 (**k. 316/akta KRUS**).

W dniu 27.06.2022r. P. B. zgłosił się do KRUS i oświadczył, że w latach 2011 - 2020 był zatrudniony na terenie Niemiec i z tego tytułu podlegał ubezpieczeniu w Niemczech. Jednocześnie wskazał, że działalność rolniczą w Polsce nadal prowadziła żona wraz z nim „telefonicznie poprzez doradztwo” (**oświadczenie k. 317/akta KRUS**).

Decyzją z wydaną z upoważnienia Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1 oraz 3a, art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 16 ust. 1 pkt 1, art. 3 ustawy z 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t. j. Dz. U. z 2022r. poz. 933) oraz art. 11 ust. 1 i ust. 13 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady WE Nr 883/2004 z 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE L nr 166, str. 1 z dnia 30 kwietnia 2004r.), stwierdzono ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego dla P. B. w okresach: 24.01.2011 - 30.06.2011, 1.09.2011 - 30.11.2011, 16.01.2012 - 30.04.2012, 1.09.2013 - 31.12.2013, 1.09.2014 - 30.11.2014, 1.09.2015 - 31.03.2016, 10.02.2020 - 15.03.2020 (**decyzja k. 319/akta KRUS**).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu przed organem rentowym.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie,

W myśl art. 7 i 16 ustawy z 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2022r., poz. 933 j.t.), ubezpieczeniu społecznemu rolników podlega z mocy ustawy rolnik, który prowadzi gospodarstwo rolne obejmujące obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego, jeżeli nie podlega innemu ubezpieczeniu, nie ma ustalonego prawa do emerytury/renty lub do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 i art. 13 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004 z 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego osoby, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, podlegają ustawodawstwu tylko jednego Państwa Członkowskiego. Osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje swą pracę najemną.

Przedmiotem sporu była ocena, któremu systemowi ubezpieczenia powinien podlegać odwołujący, polskiemu czy niemieckiemu.

Fakt podjęcia pracy najemnej w Niemczech i podleganie niemieckiemu systemowi ubezpieczenia powoduje, że P. B. nie spełnił ustawowych warunków do podlegania rolniczemu ubezpieczeniu społecznemu rolników. Zgodnie bowiem z art. 7 ust. 1 i art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy o u.s.r., ubezpieczeniu emerytalno - rentowemu, wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu podlega rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny. Za rolnika rozumie się pełnoletnią osobę fizyczną, zamieszkujejącą i prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność rolniczą w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym, w tym również w ramach grupy producentów rolnych, a także osobę, która przeznaczyła grunty prowadzonego przez siebie gospodarstwa rolnego do zalesienia (art. 6 pkt 1 cyt. ustawy). Przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników nie stosuje się m.in. do osoby, która podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu (art. 16 ust. 3 ustawy).

P. B. prowadząc działalność rolniczą na terenie Polski, w okresach: 24.01.2011 - 30.06.2011, 1.09.2011 - 30.11.2011, 16.01.2012 - 30.04.2012, 1.09.2013 - 31.12.2013, 1.09.2014 - 30.11.2014, 01.09.2015 - 31.03.2016, 10.02.2020 - 15.03.2020, był zatrudniony i mieszkał na terenie Niemiec i z tego tytułu podlegał ubezpieczeniu w Niemczech. Fakt ten potwierdzają dane z Europejskiego Systemu Online Niemieckiego Ubezpieczenia - poświadczenie okresów ubezpieczenia/zamieszkania P. B., a także sam odwołujący w oświadczeniu z 27.06.2022r. Bez wpływu dla rozstrzygnięcia sprawy pozostają pisemne zeznania świadków złożone do odwołania.

Z uwagi na wykonywanie przez P. B. pracy najemnej na terenie państwa Członkowskiego, mają zastosowanie przepisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004 z 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 i art. 13 ust. 3 rozporządzenia, z uwagi na wynikającą z prawa wspólnotowego zasadę jednego ustawodawstwa osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje swą pracę najemną. Zatem podjęcie przez wnioskodawcę we wskazanych okresach pracy najemnej na terytorium innego Państwa Członkowskiego - Niemiec i podleganie ubezpieczeniu tamtejszemu ustawodawstwu, skutkuje niepodleganiem ubezpieczeniu społecznemu rolników w tym samym okresie.

Ubezpieczenie społeczne rolników pełni rolę ubezpieczenia dopełniającego w stosunku do innych systemów ubezpieczeń. Oznacza to, że osoby prowadzące działalność rolniczą lub wykonujące pracę w gospodarstwie rolnym jako domownicy, są obejmowane ubezpieczeniem w KRUS dopiero wówczas, gdy poza spełnieniem warunków dla tego ubezpieczenia, nie spełniają jednocześnie warunków do objęcia ubezpieczeniem z innego tytułu, w szczególności z tytułu pracy najemnej (por. wyrok SA w Lublinie z 10.11.2021r. III AUa 744/21). Zaskarżona decyzja odpowiada zatem prawu. Odwołujący nie wykazał, że praca w Niemczech miała charakter marginalny i dorywczy.

W ocenie Sądu, zarzut niepoinformowania wnioskodawcy przez Kasę o zaprzestaniu opłacenia składek w okresie zatrudnienia w Niemczech jest nieuprawniony, bowiem organ rentowy nie posiadał wiedzy o świadczeniu przez skarżącego pracy najemnej za granicą od 2011-2020, a zatem na tamten czas podleganie u.s.r. i opłacanie składek było całkowicie zasadne. Odwołujący nie wywiązał się z obowiązku wynikającego z art. 37 ustawy o u.s.r., tj. informowania KRUS o okolicznościach mających wpływ na podleganie. P. B. przez lata zatajał przed organem rentowym okresy zatrudnienia w Niemczech w spornym okresie, pomimo posiadanej przez niego wiedzy, że zatrudnienie ma wpływ na podleganie u.s.r., o czym świadczy fakt pracy za granicą w latach od 1999 – 2008, o czym wnioskodawca informował wówczas KRUS, składając stosowne oświadczenia.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴§1 kpc, orzeczono jak w sentencji.